

Prof. dr. sc. Sead Alić

EMBARGO NA DEMOKRACIJU

Ponekad nam se čini da gledamo i vidimo cijelu sliku a vidimo samo jedan njen dio. Ako ne sagledamo stvari u vremenskoj perspektivi možemo vrlo lako propustiti ono što je bitno. Jer aktualni trenutak bez povijesnog konteksta samo je jedan aspekt fenomena o kojemu govorimo.

Razgovori koji se ovih dana mjeseci pa i ovih godina vode o Bosni i Hercegovini nerijetko se svode na političku dimenziju propitivanja. Kao da smo zarobljeni u mreži riječi političkih vođa i stranaka koje oni vode. U tom kontekstu sve izgleda kao pravna i politička bitka za utjecaj/moć u BiH.

Volio bih danas skrenuti pozornost na ono što nije tako popularno a što se ne smije ispustiti iz vida. U teze o aktualnoj situaciji želim uesti ponešto od razmišljanja o svojevrsnom negativnom kontinuitetu odnosa Europe prema islamu i muslimanima. Naravno, nikada se ne smije govoriti kao navijač, sa stanovišta isključivo jedne točke gledišta, jedne religije, svjetonazora i sl. Ljepota je razgovora otvoriti se za razne točke gledišta, slijediti različite puteve razmišljanja, dohvatiti konzekvence svakog od tih razmišljanja, pa tek onda zaključivati. U tom smislu vidim svaki razgovor o Bosni i Hercegovini. Neka dakle ovo bude jedan od puteljaka, a vi ćete mi pomoći dohvatiti dobre i loše strane odnosno one konačne konzekvence...

Puno bi se toga moglo reći o tome što je Europa, kako je nastala i kakav je doprinos bio islamske Španjolske u oblikovanju tolerancije kom se danas Europa diči. Puno je pisano i govoreno i o oblikovanju europskog identiteta suprotstavljanjem neeuropskom Istoku. Nerijetko je sve pretvarano u stereotip koji je omogućavao nerazumijevanja, osude, pozivanja na rečenice i stavove stereotipnih viđenja stvarnosti.

U nekoliko teza želim skrenuti pozornost na ono što mi se čini nezaobilaznim:

1. Agresija na BiH koja se u početku mogla interpretirati različito, vremenom je poprimila karakteristike vjerskoga rata. Tu bolnu istinu moramo imati pred očima, bez obzira na to što ona izgleda nevjerovatno. U više tekstova i nastupa rekao sam i napisao da su zločini koji su napravljeni za vrijeme posljednje (a i ne samo tada) agresije na BiH mogli biti učinjeni samo od strane onih koji su bili zalučeni idejom da se bore za svog boga, svoje vjernike, svoju religiju.
2. Indikativna je šutnja Europe koja je znala što se događa ali se povlačila u komotne prostore promatranja svega što je muslimanima u Bosni i Hercegovini činjeno. Svi pokušaji da se ta šutnja objasni zaustavljali su se na nevjerici, zgražanju i osudi. No, treba imati u vidu povijesni kontekst i on nam podiže velove neznanja. Na djelu je nešto što traje već oko tisuću godina i što je kao takvo ušlo u kolektivno nesvjesno pa i u kolektivnu svijest Europljana.
3. Zabrana uvoza oružja u BiH za vrijeme agresije samo naizgled je onemogućavanje ubijanja u BiH. Svima je u svijetu bilo jasno da je sve oružje četvrte vojne sile u Europi pripalo agresorskoj vojsci. U takvim okolnostima uvoditi embargo na uvoz oružja znači osuditi muslimane na istrjebljenje. Nažalost i to je činjenica koju treba promatrati u kontinuitetu nesreća koje se događaju islamu na geografskom tlu Europe.
4. Islamska Španjolska i sve što se događalo s islamom u njoj prototip su svih kasnijih zbivanja. Velika islamska kultura iščupana je iz korijena a svi su njeni sljedbenici morali biti ili protjerani ili pobijeni. Čak i oni koji su pokušali preživjeti prelaskom na kršćanstvo bili su ubijani. I odrasli i djeca. Svi su islamski vjerski hramovi srušeni sa zemljom. To je ono što će biti učinjeno i u Srbiji, a i za nedavnog rata odnosno agresije u Bosni i Hercegovini. Da je islam na takav način mrzio tada u ogromnom području Mediterana ne bi bilo katoličkih ili pravoslavnih bogomolja pa niti vjernika. No islam je poštovao i poštuje različitost. To što pravoslavni vjernici, odnosno oni koji se tako predstavljaju, a idu u rat silovati, klati, ubijati i zatrpavati u masovne grobnice (pa prekapati i skrivati leševe u sekundarne grobnice) nije na čast religijskim hijerarhijama niti takvoj interpretaciji Boga.
5. Križarski ratovi, odavno se zna, bili su u pravilu pljačkaški pohodi koji su omogućavali katoličkom crkvenom vrhu da uvede svoj red u odnose cr-

kvene i vjerske vlasti. Križarski ratovi su bili džihad u negativnom smislu, dakle rat protiv vanjskog neprijatelja bez samosvjesne potrebe rata protiv svega onoga što je loše u nama samima. Ni križarski ratovi nikad nisu prestali. Oni su mijenjali oblike ali su postali jednom od matrica povijesti. Da je tomu tako govori i činjenica da je u srcu Europe poveden još jedan križarski rat i to protiv Katara. Bili su to vjernici koji su se pobunili protiv samovolje i bezbožnog ponašanja rimske vjerske nomenklature. Svi su pobijeni. A bili su Bogu najbliži. Oni nam svjedoče da u očima ne-vjernika, dakle onih koji se pozivaju na ratničku interpretaciju Boga – nema milosti. Nije je bilo za Kršćane, zašto bi je bilo za muslimane.

6. Gestrateške igre svjetskih sila nalikuju Igrama gladi ili nekom svjetskom nogometnom kupu. Najvećim je igračima stalo da se manji pokolju da bi oni onda pobjednički ulazili na teren i dovršavali natjecanje. Pogubno je za bosanskohercegovački narod napuštanje zajedništva koje se stoljećima razvijalo u bosanskoj zemlji. Pritisci nacionalnih hijerarhija susjednih zemalja pretvorili su ljude u ratne egzekutore, ubojice, zločince i istrebljivače. Nošeni na krilima ‘velikih’ nacionalnih ideologija o ‘velikim’ državama – ljudi su se pretvarali u male ubojice, mučitelje, silovatelje... Pred nama su vremena sučeljavanja sa svim što je činjeno, ponajprije muslimanima, a onda naravno i u pojedinačnim situacijama i prema ostalima.
7. Rat je u Bosni nastavljen pravnim i političkim sredstvima. On se nastavlja i pokušajima europskih posrednika da obezvrijede muslimanske/Bošnjačke glasove i stvore plemensku demokraciju. To bi bila neka vrsta demokracije u kojoj se plemena sprečavaju da brojem svojih članova eventualno dođu u situaciju da izglasaju bilo što, što ne bi odgovaralo drugim plemenima. To je novi oblik embarga – Embargo na demokraciju.
8. Povezivanje političkog i vjerskog nikada nije moglo donijeti sreću narodu koji je oduvijek imao potrebu vjerovati u ono nadnaravno. Kako nekada tako i danas. Otuda je hitno potrebno oslobađanje politike od religijskih manipulacija te oslobađanje vjere od politike. Bosna je pokazatelj te nužnosti. No bolest polako zahvaća i Ukrajinu, i Rusiju, i okolne zemlje.
9. Islam je u Europi nepoželjan. Najvećim dijelom zato što je u prosječnog Europljanina usađen strah od tih čudnih ‘katara’ s druge strane svijeta. Upire se prstom u neuropsku religiju, a zaboravlja se da Europa i nema religiju

koja je nastala na geografskom tlu Europe. Proizvodi se strah od islama a istovremeno Drugi vaticanski koncil prihvaća islam kao jednu od ravnopravnih jednobožačkih religija.

10. Način na koji se može i mora razgovarati u i o Bosni je radikalni humanizam. To je otvoreni način koji traži katarzu. Traži prvenstveno od pravoslavlja da se suoči s podržavanjem laži i svih dosadašnjih agresija na muslimane/Bošnjake. To je govor koji ne mrzi ništa osim tabua. To je govor koji se ne libi reći da je zločinac zločincu brat, ali da upravo zbog toga mora doći do jasnog i oslobađajućeg sučeljavanja s istinom.
11. Embargo na demokraciju nastavak je embarga na uvoz oružja u Bosnu i Hercegovinu. Islam u Bosni i Hercegovini treba dokrajčiti plemenskom demokracijom kao oblikom istrebljenja onog plemena koje ne razumije demokraciju (koja ga osuđuje na istrebljenje).